

BOŻENA GULBICKA

PODSTAWOWE
REGULACJE PRAWNE
I PROMOCJA ŻYWNOŚCI
TRADYCYJNEJ
I REGIONALNEJ W POLSCE

STUDIA
I MONOGRAFIE

ISSN 0239 - 7102

150

WARSZAWA 2010

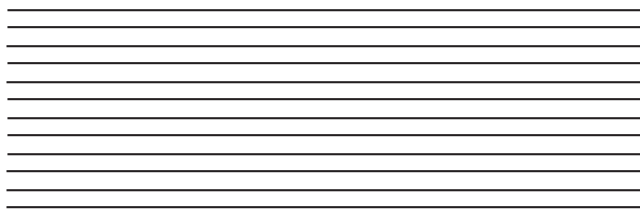
PROF. DR. HAB. BOŻENA GULBICKA

**PODSTAWOWE
REGULACJE PRAWNE
I PROMOCJA ŻYWNOŚCI
TRADYCYJNEJ
I REGIONALNEJ W POLSCE**

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

ISSN 0239 - 7102

150
WARSZAWA 2010

Autorka publikacji jest pracownikiem naukowym
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
– Państwowego Instytutu Badawczego

Recenzent

prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk

Opracowanie komputerowe

Bożena Brzostek-Kasprzak

Korekta

Joanna Gozdera

Redakcja techniczna

Leszek Ślipski

Nakład: 250 egz.

Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB

00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. nr 984

tel.: (22) 50 54 444

faks: (22) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

<http://www.ierigz.waw.pl>

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
I. PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE JAKOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	8
1. Ogólne prawo żywnościowe	10
2. Podstawowe przepisy w zakresie higieny żywności i jej kontroli	12
3. Definicja żywności	16
4. Jakość żywności	17
5. Bezpieczeństwo żywności	20
6. Bezpieczeństwo żywności i zagrożenia w całym łańcuchu żywnościowym	25
7. Żywność tradycyjna	32
8. Derogacje, czyli odstępstwa od standardowych wymagań	34
II. USTAWODOWSTWO UNIJNE DOTYCZĄCE PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH	40
1. Przepisy prawne w zakresie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych w Unii Europejskiej	44
2. Przepisy prawne w zakresie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami	58
3. Produkty rolno-spożywcze zarejestrowane w Unii Europejskiej	72
III. POLSKIE REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH	76
1. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych	76
2. Lista produktów tradycyjnych	91
IV. KRAJOWE I REGIONALNE SYSTEMY JAKOŚCI ŻYWNOŚCI	97
1. Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego oraz system „Jakość Tradycja”	97
2. Produkt tradycyjny z Małopolski i innych regionów	106
3. Warmia Mazury Powiśle w Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarnego	107
4. Poznaj Dobrą Żywność – PDŻ	110

V. RUCH SLOW FOOD	123
1. Program ruchu Slow Food	125
2. Slow Food w Polsce	128
3. Ruch Terra Madre	135
VI. POLSKIE PRODUKTY TRADYCYJNE I REGIONALNE ZAREJESTROWANE W UNII EUROPEJSKIEJ I ICH CHARAKTERYSTYKA	137
1. Produkty zarejestrowane jako Chroniona Nazwa Pochodzenia	138
2. Produkty zarejestrowane jako Chronione Oznaczenie Geograficzne	143
3. Produkty zarejestrowane jako Gwarantowana Tradycyjna Specjalność	156
VII MOŻLIWOŚCI ROZWOJU RYNKU PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH I REGIONALNYCH W POLSCE	161
1. Dziedzictwo kulinarne w Polsce	164
2. Polsko-Amerykański Projekt Rozwoju Produktów Lokalnych „Agro-Smak”	178
3. Oryginalność pod ochroną	179
4. Konkurs „Nasze kulinarne dziedzictwo”	180
5. Wsparcie producentów rolnych uczestniczących w systemach jakości żywności	182
6. Uczestnictwo rolników w programie rolnośrodowiskowym	195
Podsumowanie	220
Literatura	227
Aneks	238